

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 7C/121/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7614203137
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Puklušová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2015:7614203137.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudkyňa JUDr. Darina Puklušová, v právnej veci žalobcu: P. M., A.. X.XX.XXXX, W. U..P. XX/XX, XXX XX X. A. Q., právne zastúpený JUDr. Miloš Taragel a spol., Advokátskou kanceláriou so sídlom Starosaská 11, 052 01 Spišská Nová Ves, proti žalovanej: Rapid life životná poisťovňa, a.s., IČO: 31690904, so sídlom Garbiarska 2, 040 71 Košice, o zaplatenie 1.119,46 € s prísl. takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku sumu 1.095,26 eur s 5,50 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 1.095,26 eur od 14. 10. 2013 do zaplatenia a trovy konania - trovy právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu žalobcu Advokátskej kancelárie JUDr. Miloš Taragel a spol. so sídlom v Spišskej Novej Vsi vo výške 464,46 eur.

Žalovaná je povinná zaplatiť štátu na účet tunajšieho okresného súdu súdny poplatok z návrhu vo výške 67,50 eur, a to do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca podal na tunajší súd dňa 20. 2. 2014 žalobu, ktorou sa domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 1.119,46 eur s prísl. a náhrady trov konania.

V odôvodnení žaloby uviedol, že so žalovanou uzavrel poisťovnú zmluvu UDP-K číslo XXXXXXXXXXXX so začiatkom poistenia od 26. 8. 1998 s ukončením poistenia dňa 26. 8. 2013. Poistenie bolo uzavreté pre prípad dožitia, pričom poisťná suma bola dojednaná vo výške 2.523,73 eur (76.030,- Sk).

Podľa informácie o finančnom stave poisťovnej zmluvy ku dňu 31. 12. 2001 zo dňa 7. 2. 2002 bola poisťná suma po pripísaní výnosov vo výške 2.529,30 eur (76.160,- Sk).

Žalobca ďalej uviedol, že riadne si plnil svoje záväzky z poisťovnej zmluvy a následne listom zo dňa 28. 8. 2013 vyzval žalovanú na vyplatenie poisťovnej sumy. Žalovaná ho listom zo dňa 13. 9. 2013 požiadala o poskytnutie súčinnosti potrebnej pre likvidáciu poisťovnej udalosti, k čomu jej žalobca obratom zaslal Nárokový list so všetkými požadovanými dokladmi. Žalovaná pristúpila k vyplateniu poisťovnej sumy dňa 3. 2. 2014, a to šekovou poukážkou, ktorou žalobcovi uhradila sumu 1.434,03 eur. K tomu zaslala oznámenie o likvidácii poisťovnej udalosti, k čomu predložila bilanciu daného poistenia s tým, že vyplácanú sumu neoprávnene krátila o sumu 1.095,26 eur. Keďže žalobca zaslal žalovanej všetky požadované doklady a žalovaná mu zaplatila len časť z poisťovného plnenia, žalobca sa domáha vyplatenia zvyšnej sumy vo výške 1.119,46 eur, ktorou sumou si zároveň uplatnil aj úrok z omeškania vo výške 5,5 % ročne zo zaplatenej sumy 1.434,03 eur a to za obdobie od 14. 10. 2013 do 3. 2. 2014. Tento zvyšný nárok žalobca požaduje žalobca z dôvodu, že doklady zaslal žalovanej dňa 14. 9. 2013, táto mala bez

zbytočného odkladu ukončiť šetrenie najneskôr do 29. 9. 2013, teda mala vyplatiť poisťné plnenie do 15 dní do 13. 10. 2013, takže od 14. 10. 2013 je v omeškaní.

Žalobca bol v konaní zastúpený advokátom, ktorý k žalobe predložil dôkazné listiny, a to Poistnú zmluvu uzavretú medzi žalobcom a Prvou česko-slovenskou poisťovňou, a. s. so sídlom Garbiarska 2 v Košiciach zo dňa 31. 8. 1998, informáciu o finančnom stave poisťnej zmluvy k 31. 12. 2001, ktorá bola zaslaná žalobcovi Prvou česko-slovenskou poisťovňou, a. s. v Košiciach dňa 7. 2. 2002, žiadosť o vyplnenie a spätné zaslanie nárokového listu na výplatu poisťného plnenia a poisťky zo dňa 13. 9. 2013 zaslaný Rapid life životnou poisťovňou žalobcovi, oznámenie o likvidácii poisťnej udalosti Rapid life životnou poisťovňou dňa 3. 2. 2014 s popisom bilancie a oznámením, že žalobca má dostať k výplate sumu 1.434,04 eur, kópiu poštového ústrižku o vyplatení sumy 1.434,04 eur - poisťného plnenia žalovanou.

Súd vydal dňa 18. 3. 2014 platobný rozkaz, proti ktorému žalovaná podala v zákonnej lehote odpor, v ktorom navrhla konanie zastaviť z dôvodu nedostatku právomoci tunajšieho súdu vo veci rozhodovať. Toto stanovisko odôvodnil tým, že žalobca podpísal Stanovisko z 5. 5. 2008, ktorým súhlasil s tým, aby sa prípadné spory medzi účastníkmi konania vysporiadali podľa čl. 15 poisťných podmienok z 21. 5. 2007, ktoré mu boli oznámené ich vyhlásením na príslušnej internetovej stránke. Tento súhlas žalovaný považuje za rozhodcovskú doložku, s čím žalobca súhlasil. Stanovisku navrhovateľa z 5. 5. 2008 predchádzalo uverejnenie poisťných podmienok zo dňa 21. 5. 2007 na internete. Žalobca mal právo do 10 dní jednostranne odstúpiť od časti 15 poisťných podmienok, a to bez toho, aby bol odstúpením dotknutý zvyšok poisťného vzťahu. V takom prípade by sa spory riešili na všeobecnom súde. Toto právo však žalobca nevyužil ani v dodatočnej primeranej lehote. Žalovaná má teda zato, že medzi účastníkmi konania došlo k platnému individuálnemu uzavretiu rozhodcovskej doložky, čo znamená, že rozhodcovský súd má právomoc konať a rozhodovať v spore medzi účastníkmi predmetného poisťného vzťahu. S poukazom na ustanovenie § 106 ods. 1 O.s.p. žalovaná navrhovala, aby súd konanie zastavil. Na podporu tohto tvrdenia žalovaná predložila súdu uznesenia Krajského súdu v Košiciach pod sp. zn. 5Co 51/2012 a 5Co 10/2012, ktorými sa rozhodlo, že obdobná rozhodcovská doložka medzi účastníkmi konania bola individuálne uzavretá.

Napriek vznesenej námietke nedostatku právomoci žalovaná sa vyjadrila aj k samotnému meritu veci, k čomu uviedla, že žalobu považuje za nedôvodnú a predčasne podanú. Ďalej uviedla, že žalobca sa domáha doplatku poisťného plnenia z dôvodu, že došlo k poisťnej udalosti - dožitiu. Tento doplatok pozostáva z administratívnych poplatkov vo výške 297,24 eur a z tzv. vyrovnávacieho doplatku, s ktorým navrhovateľ vyjadril súhlas v stanovisku zo dňa 5. 5. 2008, kde to bolo vyjadrené slovami: „Suma stanovená na kompenzáciu sa určí v okamihu doručenia návratky so splatnosťou k ukončeniu poistenia, a to ako rozdiel medzi zvýšeným poisťným a doteraz hradeným poisťným vynásobeným počtom poisťných období až do konca poistenia“. Týmto postupom žalovaná v odôvodnení tvrdila, že došlo ku vzniku nedoplatku vo výške 760,64 eur, ktorý bol uvedený v Oznámení o likvidácii poisťnej udalosti zo dňa 3. 2. 2014.

K výške žalovanej sumy ďalej žalovaná namietala, že je uplatnená v nesprávnej výške, nakoľko nezohľadňuje možnú redukciu poisťnej zmluvy, povinné zdanenie poisťného plnenia, ktoré vyplýva z daňových predpisov.

Žalovaná k odporu predložila dôkazné listiny, a to Návrh Prvej česko-slovenskej poisťovne, a. s. na uzavretie poisťnej zmluvy typu VDP-K k poisťnej zmluve č. XXXXXXXXXXXX, Dotazník o zdravotnom stave poisťovanej osoby, tlačivo - Stanovisko k zvýšeniu poisťného k poisťnej zmluve pod vyššie uvedeným číslom zo dňa 5. 5. 2008, ktoré bolo vrátené už vyplnené žalobcom, ktorý zakrúžkoval možnosť A predkladaného stanoviska, všeobecné poisťné podmienky Prvej česko-slovenskej poisťovne, a. s. pre poistenie zjednávané menovanou poisťovňou zo dňa 21. 5. 2007.

Prevedeným dokazovaním, vylúčením účastníkov konania, za použitia vyššie popísaných dôkazných listín predložených oboma účastníkmi konania súd zistil tento skutkový stav:

Podľa výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Košice I súd zistil, že žalovaná v čase uzatvárania poisťnej zmluvy so žalobcom mala obchodné meno Prvá česko-slovenská poisťovňa, a. s. od 14. 2. 1995 do 2. 11. 2006, následne do 31. 12. 2008 vystupovala pod obchodným menom Prvá česko-slovenská

poisťovňa Rapid, a. s. a od 1. 1. 2009 má obchodné meno Rapid life životná poisťovňa, a. s. tak, ako ju správne žalobca v žalobe označil. Predmetom jej činnosti (okrem ďalších tam vymenovaných) je poisťovacia činnosť v súlade s Klasifikáciou poistných odvetví podľa poistných druhov, ktorá tvorí prílohu k Zákonom o poisťovníctve, a to pre poistné druhy vymenované v predmetnom výpise z Obchodného registra. Okrem iného pre životné poistenie pre prípad smrti a pre prípad dožitia.

Na základe návrhu na uzavretie poistnej zmluvy žalobca podpísal dňa 31. 8. 1998 so žalovanou poistnú zmluvu UDP-K pod č. XXXXXXXXXXXX, kde vystupuje ako poistník a poistenec vo veku 50 rokov so začiatkom poistenia dňa 26. 8. 1998, ukončením poistenia ku dňu 26. 8. 2013. Poistenie bolo dojednané pre prípad smrti a dožitia s výškou poistného mesačne vo výške 385,- Sk, pričom poistná suma pre prípad smrti bola dojednaná na 50.000,- Sk a pre prípad dožitia na sumu 76.030,- Sk. V odseku s názvom Rozsah nárokov z poistenia je v zmluve uvedené, že ak poistený dožije konca poistnej doby, poisťovňa vyplatí kapitalizovanú poistnú sumu poistenému a poistenie zaniká. Ďalej sa okrem iného uvádza, že poistený má právo na podiel na zisku a na prebytkoch poistného v rozsahu všeobecných poistných podmienok Prvej česko-slovenskej poisťovne, a. s. Košice. Predmetná poistka, resp. potvrdenie o spísaní poistnej zmluvy bola dokladom o tom, že poistná zmluva bola riadne uzavretá a podpísaná vedúcou oddelenia poistenia P. U. a žalobcom P. M..

Z výpovede žalobcu súd zistil, že tento si svoju povinnosť pravidelne platiť mesačnú poistku vo výške 385,- Sk riadne plnil až do doby ukončenia poistenia, teda do 26. 8. 2013. Následne listom zo dňa 28. 8. 2013 vyzval žalovanú na vyplatenie poistnej sumy. Po predložení dokladov potrebných na likvidáciu poistnej udalosti žalovaná mu dňa 3. 2. 2014 poštovou poukážkou uhradila sumu 1.434,04 eur. Zároveň mu zaslala oznámenie o likvidácii poistnej udalosti, kde 3. 2. 2014 v popise s názvom Bilancia uviedla tieto údaje:

a./ Dohodnutá poistná suma a pripísané výnosy	2.529,30 eur,
b./ Nedoplatok	- 760,64 eur,
c./ Základ dane z príjmu	196,76 eur
d./ Daň z príjmu 19 %	37,38 eur
e./ Administratívne poplatky - nedoplatok	- 297,24 eur.
K výplate	1.434,04 eur

Žalobca uviedol, že z predmetného oznámenia nevyrozumel, prečo mu nebola vyplatená zvyšná suma vo výške 1.095,26 eur, teda rozdiel, ktorý tvorí po odpočítaní vyplatennej sumy dohodnutú poistnú sumu 2.529,30 eur. Z uvedeného dôvodu sa preto domáha zaplatenia zvyšnej časti zmluvne dojednaného poistného plnenia.

Uviedol, že dostal od poisťovne návrhy na zvýšenie mesačného poistného, on však poisťovní v písomnom stanovisku k zvýšeniu poistného zakrúžkoval bod a/, kde jej opakovane oznamoval, že žiada o zachovanie pôvodnej faktickej výšky poistného bez ďalšieho zvyšovania. Uviedol, že nebolo mu jasné, prečo by mal súhlasiť s navýšením mesačného poistného. Prečítal si aj drobné písmená, ktoré boli na písomnom stanovisku k zvýšeniu poistného písané, avšak tomuto textu vlastne on neporozumel. Orientoval sa len na možnosti pod bodmi a/, b/, c/, a nakoľko naďalej chcel platiť poistné pôvodne dojednané vo výške 385,- Sk (12,77 eur) mesačne a túto sumu nemienim meniť, v písomnom stanovisku zo dňa 5. 5. 2008 zakrúžkoval bod a/.

Poverený zástupca žalovanej v písomnom vyjadrení a vo výpovediach na pojednávaniach naďalej zotrval na stanovisku, že nárok žalobcu je nedôvodný. Ako základný dôvod uviedol tú skutočnosť, že žalovaný považuje poistnú zmluvu uzavretú s účastníkom dňa 31. 8. 1998 za neplatnú. Neplatnosť tohto právneho úkonu podľa jeho stanoviska spôsobilo nezákonne dojednané poistné, ktoré bolo vyjadrené v tabuľkách tvorených Ministerstvom financií SR z roku 1995, ktorých kópiu predložil súdu. Správne mala byť mesačne dojednaná suma plateného poistného vo výške 19,43 eur, teda žalobca mal platiť o 6,65 eur viac ako bolo pôvodne dohodnuté. V prípade, žeby žalobca platiť mesačne poistné vo výške 19,43 eur, mal by právo na vyplatenie poistného plnenia pre prípad dožitia vo výške 2523,73 eur (76.030,- Sk). Predložil súdu aktuálny výpočet redukcie poistnej sumy, ktorý vypracoval aktuár ich poisťovne G.. P., podľa ktorého ak bolo pôvodné poistné žalobcom vyplácané mesačne po 12,77 eur, poistné plnenie na dožitie vychádza na sumu 1.659,70 eur. Vysvetlil súdu, že v roku 2008 došlo zo strany orgánov štátnej správy k zisteniu, že pri určení výšky mesačného poistného došlo k nezákonnosti, preto boli vytvorené

nové tabuľky, podľa ktorých došlo k novým prepočtom zákonnej poistnej sumy. Pôvodné tabuľky boli zrušené. Dodal však, že niekoľko tisícom poistníkom boli vyplatené pôvodné poistné sumy do roku 2008.

Podľa § 106 ods. 1 O.s.p. len čo súd k námietke odporcu uplatnenej najneskôr pri prvom jeho úkone vo veci samej zistí, že vec sa má podľa zmluvy účastníkov prejednať v rozhodcovskom konaní, nemôže vec ďalej prejednávať a konanie zastaviť; vec však prejedná, ak účastníci vyhlásia, že na zmluve netrujú, ak uznanie cudzieho rozhodcovského rozhodnutia bolo v Slovenskej republike odopreté, ak ide o spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu a v tej istej veci ešte nezačalo spotrebiteľské rozhodcovské konanie 10b) alebo ak súd zistí, že vec nemôže byť podľa práva Slovenskej republiky podrobená rozhodcovskej zmluve, alebo že rozhodcovský súd sa odmietol vecou zaoberať.

Nakoľko žalovaná v tomto konaní namietala nedostatok právomoci tunajšieho súdu na rozhodnutie v danej veci a navrhoval konanie zastaviť, súd sa v prvom rade vysporiadal s touto námietkou. Súd má zato a stotožňuje sa pri riešení tejto otázky s právnym názorom právneho zástupcu žalobcu, zo záverov ktorého vyplýva, že medzi žalobcom a žalovanou nebola platne uzavretá rozhodcovská doložka, na základe ktorej má právomoc vo veci konať rozhodcovský súd. Tu súd poukazuje na už doteraz mnohopočetné rozhodnutia prvostupňových a krajských súdov a rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, napr. uznesenie č. k. 6Cdo 3/2013 zo dňa 13. 3. 2013, z ktorých jasne vyplýva, že neprijateľná a neplatná je rozhodcovská doložka, ktorá nie je individuálne dojednaná a spôsobuje nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Dňa 27. 8. 1998 podpísal žalobca návrh na uzatvorenie predmetnej poistnej zmluvy, pričom na druhej strane pod dotazníkom v texte prehlásenie poisťovanej osoby sa uvádza, že poistenec bol oboznámený so všeobecnými poistnými podmienkami Prvej česko-slovenskej poisťovne, a. s.. Predmetné poistné podmienky z roku 1998 žalobca, ani žalovaný ich znenie súdu nepredložil. Súd má k dispozícii VPP z 21. 5. 2007, ktoré boli pripojené k Stanovisku k zvýšeniu poistného k poistnej zmluve zo dňa 5. 5. 2008, avšak podľa vyjadrenia žalovaného (čo potvrdil aj žalobca), tieto boli k dispozícii len na internetových stránkach žalovanej pre klientov. Navyše v samotnej časti 15 Poistných podmienok s názvom Rozhodcovské konanie žalovaná uvádza, že svoj výslovný a bezvýhradný a neodvolateľný súhlas s týmto vyjadrením poistník podpisuje, pričom z dokazovania nie je zrejmé, aby sa žalobca s týmito podmienkami oboznámil. Nikdy tieto všeobecné podmienky nepodpísal, ani k nim nepristúpil, ako to žalovaná v konečnom dôsledku tvrdí. Žalobca si takto svoj nárok správne uplatnil na všeobecnom prvostupňovom súde v občianskoprávnom konaní.

Podľa § 797 ods. 2 Občianskeho zákonníka právo na plnenie vznikne, ak nastane skutočnosť, s ktorou je spojený vznik povinnosti poisťiteľa plniť (poistná udalosť).

Podľa § 816 Občianskeho zákonníka Z poistenia osôb má poistený právo, aby mu bola vyplatená dohodnutá suma alebo aby mu bol platený dohodnutý dôchodok alebo aby mu bolo poskytnuté plnenie vo výške určenej podľa poistných podmienok, ak u neho nastane poistná udalosť.

Z dokazovania je nesporné, že účastníci konania (žalovaný s predchádzajúcim obchodným menom Prvá česko-slovenská poisťovňa, a. s. so sídlom Garbiarska 2 v Košiciach), uzavreli dňa 31. 8. 1998 poistnú zmluvu pod č. XXXXXXXXXXX, ktorej súčasťou sú aj Všeobecné poistné podmienky, ktoré ako žalovaná uviedla, boli zverejnené s dátumom účinnosti od 21. 5. 2007 na internete.

Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré umožňujú, aby bol spor medzi stranami riešený v rozhodcovskom konaní bez splnenia podmienok ustanovených osobitným zákonom,

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Z dokazovania vzal súd za preukázané, že vzťah založený medzi žalobcom a žalovanou na základe poisťnej zmluvy pod č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 31. 8. 1998 je vzťahom spotrebiteľsko-právnym, a teda že uvedená zmluva má spĺňať náležitosti spotrebiteľskej zmluvy v zmysle zákonných definícií, a to § 52 a § 53 ods. 1 a nasl. Občianskeho zákonníka, platného a účinného v čase dojednania predmetnej zmluvy. V čase uzatvárania uvedenej zmluvy v zmysle vtedy platného a účinného ustanovenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa za spotrebiteľskú zmluvu považovala každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. V zmysle ods. 3 citovaného paragrafu dodávateľ bola osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej, alebo inej podnikateľskej činnosti a v zmysle ods. 4 spotrebiteľom bola fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, alebo inej podnikateľskej činnosti.

Z predloženej poisťnej zmluvy nie je zrejmé, aby žalobca pri uzatváraní uvedenej zmluvy konal v rámci svojej obchodnej, alebo podnikateľskej činnosti. Pre spotrebiteľské zmluvy je pritom charakteristické, že sa jedná o zmluvy, ktoré sú uzatvárané opakovane s veľkým počtom zákazníkov, pričom návrhy týchto zmlúv sú pripravené na vopred predtlačeních tlačivách a spotrebiteľ nemá možnosť zmeniť obsah takto navrhnutých zmlúv. Týka sa to aj predmetnej veci, pretože uvedená zmluva bola vyplnená na vopred pripravenom predtlačenom tlačive, do ktorého boli len vpísané údaje týkajúce sa žalobcu. Vzhľadom na tieto skutočnosti preto vzťahy založené touto zmluvou je potrebné hodnotiť cez príslušnú právnu úpravu prijatú na ochranu spotrebiteľa.

Vo veci preto ide o spor, ktorý má svoj základ v spotrebiteľskej zmluve a návrh bol podaný žalobcom ako spotrebiteľom. Z uvedeného dôvodu je podľa § 4 ods. 2 písm. za/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch žalobca oslobodený od platenia súdnych poplatkov pre toto konanie.

Z vykonaného dokazovania súd vzal za preukázané, že nárok žalobcu je v celom rozsahu opodstatnený. Z vyššie popísanej poisťnej zmluvy jasne a logicky vyplýva, že žalovaný uzavrel poisťnú zmluvu pre prípad smrti a dožitia s cieľovou sumou pre prípad dožitia vo výške 76.030,- Sk čo činí 2.523,73 eur, pričom žalobca si pravidelne plnil svoju povinnosť a platil mesačné poisťné v dohodnutej výške 385,- Sk. Žalovaná však vyplatila žalobcovi poisťné plnenie vo výške 1.434,04 eur. Krátenie poisťného plnenia odôvodnila tou skutočnosťou, že dňa 5. 5. 2008 predložila žalobcovi k vyplneniu Stanovisko k zvýšeniu poisťného k predmetnej poisťnej zmluve, v ktorom predložila žalobcovi pod bodmi a/ až c/ tri možnosti, akým spôsobom má byť ďalej upravovaný poisťný vzťah. Vzhľadom na postavenie žalobcu ako spotrebiteľa v predmetnom záväzkovom vzťahu súd predmetné formulárové tlačivo hodnotí ako dodatok k pôvodnej poisťnej zmluve, ktorý sa svojím obsahom, ale aj samotným spôsobom ako bol

predložený ku podpisu žalobcovi - spotrebiteľovi, javí ako neprijateľná zmluvné dojednanie. Stanovisko k zvýšeniu poistného plnenia, ktoré bolo predložené žalobcovi ku podpisu, podľa vyjadrenia žalovaného bolo v roku 2008 doručované všetkým klientom, ktorí pristúpili k poistným zmluvám v predošlých rokoch, boli to teda formulárové tlačivá a je preto zrejmé, že žalobca ako spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť ich obsah. Tiež je zrejmé, že osobitne si podmienky tohto dojednania nevyjednal, a teda nemal možnosť ovplyvniť znenie predmetného dodatku k zmluve a zároveň aj rozhodcovskú doložku v nej zakotvenú. Ako vyplynulo z výpovede žalobcu, tento vlastne ani nerozumel, prečo mu žalovaný predkladá iné možnosti a podmienky dojednania, resp. navýšenia poistného a práve preto aj pristúpil k možnosti a/ formulárového tlačiva a žiadal o zachovanie pôvodnej faktickej výšky poistného. Vzhľadom k tomu súd považuje predmetný tzv. Dodatok k pôvodnej poistnej zmluve za neprijateľné zmluvné dojednanie, pretože nebolo spotrebiteľom osobitne vyjednané. Okrem toho súd poukazuje na to, že ako samotný text úverovej zmluvy, text všeobecných poistných podmienok a text na Stanovisku k zvýšeniu poistného je písaný malými písmenami a obsahuje odbornú terminológiu z odboru poisťovníctva, takže je nemožné, aby žalobca ako priemerný spotrebiteľ pochopil ich text v krátkej dobe bez vysvetlenia osobných zástupcov pracovníkov poisťovní. Súd má zato, že v danom prípade, pokiaľ došlo k tak závažným zmenám, a to k spätnému poistno-matematickému prepočtu poistného, bolo úlohou poisťovní svojim klientom, teda poistencom túto záležitosť zrozumiteľne vysvetliť, aby takto si mohli zväziť náležité ďalší postup. Formulárové tlačivá, ktoré boli doručované poistencom nepostačujú nato, aby poistenec ako spotrebiteľ - laik, mohol pochopiť vzniknutú situáciu, a práve preto aj v danom prípade došlo k predmetnému sporu. Zo zisteného skutkového stavu súd má zato, a z výpovede žalobcu to aj vyplýva, že tento za celú dobu trvania poistnej zmluvy dojednanej pre prípad dožitia bol presvedčený o tom, že bude mu vyplatená suma, teda že bude mu poskytnuté poistné plnenie tak, ako to bolo dojednané v pôvodnej poistnej zmluve zo dňa 31. 8. 1998. Následný postup žalovanej tak, ako k danej problematike pristúpila formulárovými tlačivami s názvom Stanovisko k zvýšeniu poistného, spôsobil značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, a to v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa. Vzhľadom na uvedené súd považuje tlačivo s názvom Stanovisko k zvýšeniu poistného za neprijateľné zmluvné dojednanie, ktoré je v rozpore s vyššie citovanými ustanoveniami Občianskeho zákonníka.

Žalovaná navrhla žalobu zamietnuť s tvrdením, že predmetná poistná zmluva je absolútne neplatný právny úkon. Neplatnosť spôsobila podľa nej tá skutočnosť, že poistné v predmetnej poistnej zmluve zo dňa 31. 8. 1998 bolo od počiatku určené chybné, a to v rozpore so zákonom č. 24/1991 Zb. o poisťovníctve, a teda bolo protizákonné, čo znamená, že bolo neplatné. Nakoľko poistné je podstatnou náležitosťou poistnej zmluvy, jeho neplatné dojednanie má za následok absolútnu neplatnosť celého právneho úkonu podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Poistné malo byť stanovené tak, aby vyhovovalo zákonnému kritériu, aby kalkulácia a sadzby poistného (t. j. cena poistenia) v štátom schvaľovanom obchodnom pláne zaručovali dlhodobú splniteľnosť záväzkov. K tomuto tvrdeniu predložil Protokol Národnej banky Slovenska z roku 2007 a znalecký posudok č. 4/2008 a stanovisko zodpovedného aktuára, z ktorého vyplynulo, že Národná banka Slovenska skonštatovala, že poistné v poistných zmluvách z roku 2008 (a aj v ostatných z predošlých rokov) boli v rozpore s ustanovením § 31 a zákona č. 95/2002 Z. z., nakoľko výška poistného musí zabezpečovať dlhodobú splniteľnosť všetkých záväzkov poisťovne vrátane tvorby dostatočných technických rezerv (ide o podmnožinu tvorenú výlučne z poistného, ktorá musí byť logicky nesprávna, ak je nesprávne stanovená výška čitateľa pri správnom menovateľovi, čo plynie zo strany 2 a strany 5 priloženej notárskej zápisnice N 29/2008 zo dňa 2. 6. 2008). V závere teda žalovaný konštatuje, že podstatná náležitosť poistnej zmluvy - poistné, bolo pre rozpor so zákonom v zmluve uvedené chybné (ako uviedla NBS, ktorá zistila, že poistné bolo stanovené zle a nízko), a preto je predmetná zmluva od počiatku absolútne neplatným právny úkonom.

Súd sa s takýmto konštatovaním žalovanej v žiadnom prípade nestotožňuje a jej obranu považuje pre daný prípad len za tendenčnú a účelovú. Z dokazovania vyplynulo a súd má zato, že poistná zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania dňa 31. 8. 1998 pre prípad smrti a dožitia je dvojstranným právny úkonom, obaja účastníci túto zmluvu podpísali, tento dvojstranný právny úkon je teda platný a účinný. Skutočnosť, že došlo k chybnému schváleniu sadzieb poistného a poistných plnení a že po kontrole, ktorú realizoval orgán dohľadu v roku 2008, sa tieto sadzby zmenili, nespôsobuje neplatnosť tohto dvojstranného právneho úkonu. Toto potvrdzuje aj tá skutočnosť, že žalovaná, ktorá platnosť nielen tejto poistnej zmluvy, ale aj stoviek a tisícok ďalších, ktoré uzatvárala so svojimi klientmi, sa nikdy nesprávala takým spôsobom, aby nerešpektovala predmetné poistné zmluvy. Práve naopak žalobcovi (a ďalším svojim klientom) predložila tlačivo s názvom Stanovisko k zvýšeniu poistného k poistným zmluvám, čím potvrdila platnosť pôvodných poistných zmlúv.

Ako už bolo vyššie uvedené, predmetné tlačivo súd hodnotí ako Dodatok k pôvodnej poisťnej zmluve. Skutočnosť, že jeden z účastníkov poisťnej zmluvy, v danom prípade žalovaná, zmenila podmienky zmluvy, a to len akýmsi formulárom písaným tlačivom, nie je dôvodom na vyslovenie absolútnej neplatnosti poisťnej zmluvy. Ako už bolo vyššie uvedené, súd má zato, že predmetné tlačivo - Stanovisko... je neplatnou doložkou a neprijateľnou časťou poisťnej zmluvy. Platí teda dojednanie, ktoré bolo v pôvodnej poisťnej zmluve a žalovaná je povinná poskytnúť žalobcovi pôvodne dojednané poisťné plnenie. Navyše bolo by v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 Občianskeho zákonníka), keby súd akceptoval takýto postup poisťovne, ktorá si v istom období zmenila podmienky poistenia. V danom prípade súd nemôže opomenúť aj tú veľmi závažnú okolnosť, ktorú potvrdil vo svojej výpovedi poverený zástupca žalovaného na pojednávaní dňa 7. 10. 2015 (č.l. 103 spisu), kedy uviedol, že už niekoľko tisíc poistencom boli vyplatené poisťné sumy v takých výškach, ako boli dohodnuté v pôvodných poisťných zmluvách ešte pred rokom 2008, kde bolo chybne dojednané mesačné poisťné.

Žalovaná sa v závere bránila voči žalobnému nároku žalobcu a svoje stanovisko zamietnuť žalobu argumentovala aj tým, že bolo by v rozpore s dobrými mravmi, ak by pre chybu štátnych úradníkov, ktorá ovplyvnila obsah poisťnej zmluvy, mal sa žalobca bezdôvodne obohatiť. K tomu uviedla, že objektívne chybné schválenie sadzieb poisťného a poisťných plnení, ktoré bolo vypočítané v roku 1995 pracovníkmi Ministerstva financií odhalil orgán dohľadu v roku 2008, k čomu predložil Protokol a list NBS č. ODT - 13070/2013 zo dňa 2. 12. 2013. Závady v sadzbách poisťného a poisťného plnenia viedli k tomu, že v konkrétnom prípade žalobcom platené poisťné bolo príliš nízke a neadekvátne výslednému poisťnému plneniu. Ani s takýmto tvrdením žalovaného sa súd nestotožňuje a opäť hodnotí takéto stanovisko k žalobe len za účelové a tendenčné. V danom prípade dochádza práve k opačnej situácii, keď žalobca pri pravidelnom a riadnom hradení si mesačného poisťného za dohodnuté poisťné obdobie, dostane od žalovaného maximálne len tú sumu, ktorú žalovanému v pravidelných mesačných splátkach vyplatil bez akéhokoľvek zisku a navýšenia. Žalobca tento stav, ktorý vznikol, žiadnym spôsobom nezavinil, a preto má nárok na plnenie z pôvodne dohodnutej poisťnej zmluvy.

Na základe vyššie popísaného právneho posúdenia veci súd, ako už bolo vyššie uvedené, žalobe v celom rozsahu podľa ustanovení § 816 Občianskeho zákonníka vyhovel.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 797 ods. 3 Občianskeho zákonníka plnenie je splatné do pätnástich dní, len čo poisťiteľ skončil vyšetrenie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poisťiteľa plniť. Vyšetrenie sa musí vykonať bez zbytočného odkladu; ak sa nemôže skončiť do jedného mesiaca po tom, keď sa poisťiteľ o poisťnej udalosti dozvedel, je poisťiteľ povinný poskytnúť poistenému na požiadanie primeraný preddavok.

Nakoľko sa žalovaná dostala s plnením peňažného dlhu do omeškania, súd ju zaviazal v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia aj k zaplateniu úroku z omeškania zo sumy 1.095,26 eur, t. j. z nezaplatenej časti poisťného plnenia vo výške 5,50 % ročne od požadovaného dňa 14. 10. 2013, t. j. odo dňa nasledujúceho po dni, kedy uplynula 15-dňová lehota od ukončenia šetrenia poisťnej udalosti. Priznaná výška úrokov z omeškania je v súlade s § 3 nariadenia Vlády č. 87/1995 Z. z. - k uplatnenému dňu omeškania bola základná úroková sadzba ECB vo výške 0,50 %, pričom výška úrokov z omeškania o 5 percentuálnych bodov vyššia, teda je vo výške 5,50 %.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal žalobcovi, ktorý mal v konaní plný úspech, ich náhradu. Určil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy právneho zastúpenia na účet jeho právneho zástupcu podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov na poskytovanie právnych služieb. Tieto trovy pozostávajú z 5 úkonov po 61,41 eur (prevzatie, príprava veci, spísanie, podanie žaloby, písomné vyjadrenie k odporu, účasť na pojednávaní dňa 7. 10. 2015 a dňa 4. 11. 2015), 1 úkon po 30,71 eur (z vyčíslenej tarifnej hodnoty sporu podľa § 9, 10, 13a ods. 4 citovanej vyhlášky vo výške 1/2 základnej sadzby - účasť na pojednávaní k vyhláseniu rozsudku dňa

25. 11. 2015), 3x 8,04 eur a 3x 8,39 eur - režijný paušál, to všetko plus 20 % DPH, spolu trovy právneho zastúpenia vo výške 464,46 eur.

Žalobca v tomto konaní je oslobodený od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. za/ zákona č. 71/1992 Zb. (ako spotrebiteľ), preto poplatková povinnosť prechádza na žalovanú, ktorej súd určil zaplatiť štátu súdny poplatok vo výške 67,50 eur (podľa položky 1 písm. a/ prílohy sadzobníka súdnych poplatkov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach do 15 dní od jeho doručenia v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/95 Zb., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci.